

A kreatív városfejlesztés „építőkövei” Hallgatói pályázat a Nyugat-Magyarországi Egyetemen

The “building blocks” of creative urban development -Student competition in Sopron

This summary is dealing with an urban development competition in 2008 and 2010 organized by the University of West Hungary Faculty of Economics. The purpose of the contest were to increase the cooperation between the university and the local government by withdrawing students and to motivate the interdisciplinary teamwork among the competitors. The organizers hope that the initiative has reached its goal and will continue in the future.

Sok kérdéssel kell megbirkóznia annak, aki ma városfejlesztéssel kíván foglalkozni, hiszen a gazdaság, társadalom, építészet, kultúra és környezet egységes, jól működő rendszerét kell létrehozni. A települések jelenével és jövőjével kapcsolatos kérdések nap, mint nap előkerülnek a szakmában dolgozók számára, de megfogalmazódhatnak a civilek, a lakosság fejében is. Mi egy városfejlesztési pályázat keretében azért foglalkoztunk meg kérdésekkel, hogy beindítsuk a felsőoktatás és a város sajátos, a városfejlesztés területén kibontakozó együttműködését. Közben akaratlanul is motiválni tudtuk azon erőforrások felfedezését, amelyek addig ismeretlenül, rejtve maradtak a felsőoktatási közösség profilja mögött.

Az *Építőkövek Városfejlesztési Pályázat*, Sopron egyik fő célja tehát az volt, hogy bevonjuk a hallgatókat a városról szóló eszmecserebe, hogy – egy-egy építőkövekkel – saját gondolataikkal járulhassanak hozzá a település – esetünkben Sopron – jövőjéhez, fejlődéséhez.

Korunk igénye a holisztikus szemléletű, integrált városfejlesztés, amely túlmutat az építészet és a városrendezés szakterületén. Ezért a pályázat másik alapvető célja a szakmaközi együttműködés előmozdítása, és már hallgatói korban való gyakoroltatása volt a hallgatói közösségen belül, ezért a 3-5 fős csapatoknak a három megadott szakterület csoportból (építészet – településtervezés; közgazdaságtan – szociológia – földrajz, környezetvédelem; tájépítészeti – agrártudományok) legalább kettőt képviselnie kellett a tagok által.

A tudásgazdaság korában a városok életében egyre nagyobb szerepet játszik a „puha”, és kreatív infrastruktúra. Arra is kíváncsiak voltunk, hogy a nyilvánvaló fiatalkori kreativitás miképp működik a gyakorlatban, milyen ötletek születnek a pályázat keretében.

Mindezekhez a pályázati kiírásban olyan feladatokat kívántunk megfogalmazni, amelyek életszerűek: a valóságban akár a város is kiírhatta volna őket tervpályázati formában, vagy mintha megvalósíthatósági tanulmányra adott volna felkérést egy szakértői csoportnak.

A pályázatot 2008-ban és 2010-ben hirdettük meg, a főszervező a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kar Nemzetközi és Regionális Gazdaságtani Intézete volt. Mindkét alkalommal tehát Sopron volt a pályázat tárgya, a pályamunkák választható témakörei között pedig többféle típusból válogathattak a csapatok. Így beépítési terv (alulhasznosított épületek fejlesztési koncepciója), rendezési tervjavaslat (vásárcsarnok – autóbusz pályaudvar tömbje, Várkertület sétányosítás, Várfalsétány fejlesztése), turisztikai koncepció (Brennberg-bánya, történelmi külvárosok, soproni borút), barnamezős rehabilitáció (egykori déli pályaudvar, vasöntöde, laktanyák), lakótelepi környezete fejlesztés vagy különféle tanulmányterv (városmarketing, tájkép-védelem, zöld város koncepció) válhatott a pályamunkák alapjául.

A vetélkedő 2008-as első fordulóját kizárólag a Nyugat-magyarországi Egyetemen „inkubálódtat”, csak ezen intézmény hallgatói formálhattak csapatokat. 2010-ben viszont már éretnek láttuk az időt arra, hogy az ország más felsőoktatási intézményeiben tanuló hallgatókat is bevonjuk a versenybe. A legtöbben ekkor a Budapesti Műszaki Egyetem karairól, a Budapesti Corvinus Egyetemről, onnan is elsősorban a Tájépítészeti Karról érkeztek, de hallgatói révén a győri Széchenyi István Egyetem, a Pécsi Tudományegyetem, a Debreceni Egyetem és az Eötvös Loránd Tudományegyetem is képviseltette magát.

Így a 2008-ban számlált tizenöt csapattal ellentétben két évvel később már negyvenhat csapat adta le előzetes jelentkezését a városfejlesztési vetélkedőre. Közülük 2008-ban tíz, 2010-ben pedig huszonnégy csapat jutott el a pályamunka befejezéséig, illetve leadásáig, ami után a szakértői zsűri írásbeli pontozása, értékelése következett. Utóbb, a lebonyolítás érdekében meg kellett szűrniük a csapatokat, így a szóbeli, prezentációs fordulóra csak a legmagasabb 16 ponttal rendelkező pályamunka készítőit hívtuk be.

A végelszámolásnál is a pályamunkán, annak innovativitásán, megvalósíthatóságán, komplexitásán – az építészeti, környezeti, társadalmi és pénzügyi kidolgozottságán maradt a hangsúly; a poszter, illetve a

szóbeli előadás során nyújtott meggyőző teljesítmény már csak kisebb mértékben módosíthatott a sorrenden.

Két év tapasztalata alapján már bátran kijelenthető: a hallgatók leginkább a barnamezős és a lakótelepi témákban tudták megcsillogtatni innovativitásukat, a legjobb munkák nem a kevésbé megfogható tanulmánytervek, vagy műemléki köztéttségekkel nehezített feladatok megoldásával születtek.

Így 2008-ban a Winkler Gábor által vezetett zsűri a déli pályaudvar nagyrészt hasznosítatlan területét, mint tudás- és innovációs parkként, szakvásári térként és design központként újraálmódó *KTaMi* csapatát hozta ki győztesnek (tagok: Gombás Gábor, Herke Zoltán környezettudományi szakos, Káldos András, Nagy Nóra építész szakos hallgatók). 2010-ben pedig a zsűri, Farkas Mária elnökletével a Budapesti Corvinus Egyetem és a Budapesti Műszaki Egyetem hallgatóiból verbuválódott *5D* nevű csapat (csapattagok: Böhm Gábor, Eszenyi Zsófia Ilona, Szabó Lilla tájépítész szakos, Lapinskas Attila gazdálkodási szakos, Marsal Zsófia építész szakos hallgatók) munkáját ítélte a legjobbnak. Pályamunkájuk a vasöntöde rehabilitációját megújuló energiaforrás-kutatói központként képzelte el. A díjazottak több százezer forintos díjakat vihettek haza, amely számos támogató, szponzor nélkül nem lett volna lehetséges.

Úgy hisszük, a kitűzött célokat sikerült elérnünk, két pályázat lebonyolítása után ez láthatóvá vált: sok, talán a kez-

detekkor nem is várt színvonalú pályamunkát készítettek a hallgatók, s az *Építőköcskák városfejlesztési pályázat, Sopron 2008, illetve 2010* legfőbb üzenete, vagyis az együttműködés mind a hallgatók, mind az oktatók, illetve a karok szintjén megvalósult. Hogy az „építőköcskák” megfelelő helyre kerülnek-e, az már nem csak a hallgatókon múlik: a város nevében Dr. Fodor Tamás polgármester átvette a pályázatok anyagát, s ígéretet tett azok felhasználására.

A második kiírás lebonyolítása után úgy érezzük, hogy a pályázati ötlet kinőtte Sopron határait. Témájában is országos pályázattá alakításához az MTA Regionális Tudományi Bizottságában már megvan a befogadó szándék. Amennyiben sikerül a szervezeti és mindenekelőtt a finanszírozási kereteket kialakítani, 2012-től immár az OTDK-hoz hasonló rendezvény válhat a kezdeményezésből.

A pályázat hivatalos honlapja www.epitokockak.nyme.hu, ahol az összes pályamunka és sok részletes információ megtalálható.

Építőköcskák városfejlesztési pályázat, Sopron 2008.

A pályázat szervezői: NYME KTK Nemzetközi és Regionális Gazdaságtani Intézet; Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség; NYME FMK Alkalmazott Művészeti Intézet.

A nyertes (2008) KTaMi (NYME) csapat átvései oklevelét

Prof. Dr. Winkler Gábornak, a zsűri elnökének (2008) értékelő beszéde, háttérben a főszervezőkkel (Dr. Fábrián Attila intézetigazgató, NYME-KTK és Vissi András, Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség munkatársa) és fővédnökökkel (Prof. Dr. Albert Levente, rektor-helyettes, NYME és Dr. Fodor Tamás, Sopron Megyei Jogú Város polgármestere):

A pályázat fővédnöke: Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata; Nyugat-magyarországi Egyetem.

A pályázati zsűri tagjai: Prof. Dr. Winkler Gábor (elnök) egyetemi tanár, NYME FMK; Csabina Zoltán vezérigazgató helyettes, Közép-Pannon Regionális Fejlesztési Zrt.; Farkas Mária építész, vezető tervező, Domiporta Építész Stúdió Kft; Gellértné Mészáros Erzsébet projektmenedzser, Nemzeti Fejlesztési Ügynökség; Thomas Radil elnök-vezérigazgató, c. egyetemi docens, Sopron Bank Burgenland Zrt.; Mezős Balázs projektvezető, REORG Zrt.; Prof. Dr. Székely Csaba dékán, NYME KTK; Taschner Tamás irodavezető, Tourinform Iroda–Pro Kultúra Sopron Kht.; Varga Gábor intézeti munkatárs, NYME EMK.

A pályázat főtámogatója: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség; REORG Zrt.; Sopron Bank Burgenland Zrt.

Támogatók: GYSEV Zrt.; Raiffaisen Bank Zrt.; ROTO ELZETT Vaskereskedelmi Kft; Sopron Ipari Zóna Szolgáltató Kft; Sopron Megyei Jogú Város Kereskedelmi és Iparkamara.

Különdíjat ajánlottak fel: Annagora Aqua- & Wellnesspark; Fehér Rózsa Kisvendéglő, Borozó és Panzió; Perkovátz-Ház; Vadvirág Hotel és Étterem; Várkerület Söröző.

**Építőköcskák
városfejlesztési pályázat,
Sopron 2010.**

A pályázat szervezői: NYME KTK Nemzetközi és Regionális Gazdaságtani Intézet; Magyar Regionális Tudományi Társaság; NYME FMK Alkalmazott Művészeti Intézet.

A pályázat fővédnöke: Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata; Nyugat-magyarországi Egyetem; Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium; Sopron Bank Zrt.

A pályázati zsűri tagjai: Farkas Mária (elnök) építész, vezető tervező, Domiporta Építész Stúdió Kft.; Dr. Krisch Róbert ügyvezető igazgató, Roto-Elzett Vasalatkereskedelmi Kft.; Kuslits Tibor főépítész, Sopron Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési Osztály; Prof. Dr. Lengyel Imre egyetemi tanár, intézetvezető, Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézet; Dr. Novák Ágnes egyetemi adjunktus, Moholy Nagy Iparművészeti Egyetem, Épített Környezetért Alapítvány; Paksa Norbert befektetési vezető, Nyugat-Pannon Regionális Fejlesztési Holding; Pekkerné Szabó Piroska ügyvezető igazgató, REGIOPLAN Környezet- és Településtervező Kft.; Thomas Radil el-

nök-vezérigazgató, c. egyetemi docens, Sopron Bank Burgenland Zrt.; Prof. Dr. Rechnitzer János egyetemi tanár, rektorhelyettes, Széchenyi István Egyetem; Prof. Dr. Székely Csaba dékán, NYME KTK; Szűcs Mihály osztályvezető, Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium Településfejlesztési Osztály; Taschner Tamás irodavezető, Tourinform Iroda–Pro Kultúra Sopron Kft.

A pályázat főtámogatója: Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium; Sopron Bank Zrt.; Nyugat-Pannon Regionális Fejlesztési Holding; Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt.; Roto-Elzett Vasalatkereskedelmi Kft.

Támogatók: Sopron-Fertőd Kistérség Többcélú Társulása; Sopron Megyei Jogú Város Kereskedelmi és Iparkamara; Kulturális Örökségvédelmi Hivatal; CÉH Zrt., Sopron Turizmusáért Egyesület; Sopron Holding Zrt.; A-Z Team Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.; Full-Sopron Kft.; A.W.F. Autóalkatrészgyártó és Kereskedelmi Kft.; CZUMPF és DUBEK Kereskedelmi, Szolgáltató és Mérnöki Iroda Kft.; PAPIMANUFAKTURA Kft.; AERO ENERGI Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.; Soproni Ipari Zóna Szolgáltató Kft.

A nyertes (2010) 5D csapat (BME – CORVINUS Egyetem) bemutatja koncepcióját

*Összeállította:
Bertalan Laura
egyetemi tanársegéd*

*Dr. Fábian Attila PhD
egyetemi docens*

*Dr. Jankó Ferenc PhD
egyetemi adjunktus*

*Tóth Balázs István
doktorandusz*

Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kar